

Phúc đức và Công đức

ISSN: 2734-9195 09:05 07/12/2024

Dù là phúc đức hay công đức, đều là kết quả của sự nỗ lực sống thiện lành, chân thật và yêu thương, chứ không phải là ngẫu nhiên.

Ngày xưa, khi Tổ Bồ Đề Đạt Ma từ Ấn Độ sang Trung Hoa hoàng pháp, Ngài đến gặp Vua Lương Võ Đế. Trong lúc luận bàn đạo lý, nhà vua hỏi: "*Trẫm một đời xây cất chùa, độ tăng, bố thí, cúng dường, đúc chuông, tạo tượng, ấn tống kinh sách, như vậy có được công đức gì chăng?*".

Tổ Bồ Đề Đạt Ma trả lời một cách rõ ràng rằng: "*Những việc làm ấy thực không có công đức gì cả!*".

Vấn đề này làm cho nhiều người thắc mắc, không biết tại làm sao như vậy lại không có công đức gì cả? Bởi vì, theo lịch sử ghi chép lại thì Vua Lương Võ Đế xây cất hàng trăm ngôi chùa, độ tăng chúng tu hành rất đông, thiết trai bố thí, cúng dường, đúc chuông, tạo tượng, ấn tống kinh sách nhiều vô số kể. Nhà vua suy nghĩ làm như vậy tức nhiên được rất nhiều công đức, nhưng không ngờ khi đem vấn đề này ra hỏi, Tổ Bồ Đề Đạt Ma trả lời: KHÔNG! Tại sao vậy? Có người không hiểu giáo lý nên giải thích là: Vua Lương Võ Đế không đích thân ra "*công*" thực hiện những việc làm đó, chỉ sai người khác làm, nên không có "*công đức*" gì cả!

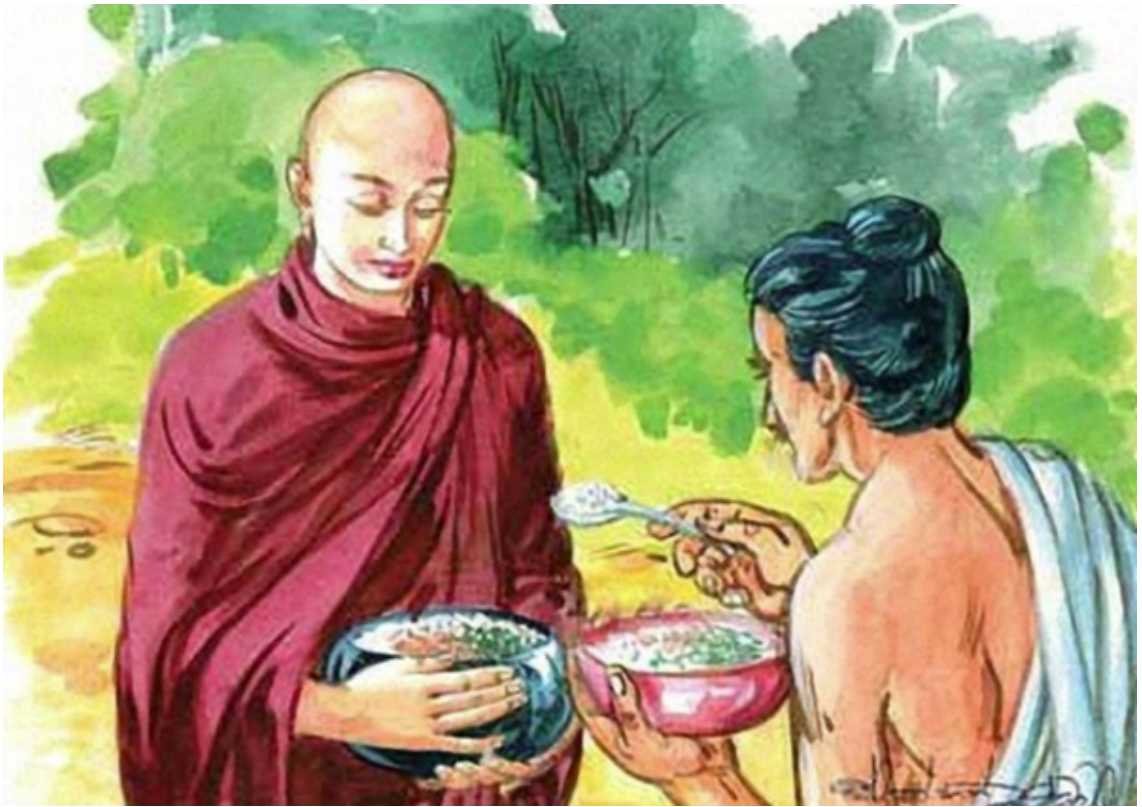

Hình ảnh minh họa Vua Lương Võ Đế và Tổ Bồ Đề Đạt Ma (sưu tầm)

Thời gian sau đó, có người đem sự việc này thưa hỏi Lục Tổ Huệ Năng và được Lục Tổ dạy như sau: Quả thực là không có công đức gì cả. Vua Lương Võ Đế vì không biết Chính Pháp, nên lầm lẫn hai chữ "**CÔNG ĐỨC**" và "**PHÚC ĐỨC**"! Nghĩa là cất hàng trăm ngôi chùa, độ tăng chúng tu hành rất đông, thiết trai cúng dường, bố thí, đúc chuông, tạo tượng, ấn tống kinh sách, chỉ là những việc làm "*bên ngoài*", có ích lợi cho mọi người, những việc làm cầu phúc, nên gọi là phúc đức.

Còn công đức là công phu tu tập "*bên trong*", có ích lợi cho chính mình, nhờ hành trì theo lời Phật dạy trong các kinh điển, luôn luôn niệm Phật, giữ gìn giới luật, tu tập thiền định, phát huy trí tuệ bát nhã. Nghĩa là chúng ta tu tập tam vô lậu học "*Giới Định Tuệ*" và tam tuệ học "*Văn Tư Tu*", nhằm mục đích cứu kính là: thoát ly khỏi lục đạo sinh tử luân hồi. Công đức có năng lực giúp chúng ta vượt qua bể khổ sông mê, chóng đến bờ giác ngộ và giải thoát. Công đức có tính cách "*vô lậu*" hay "*vô vi*", nghĩa là không còn trong lục đạo sinh tử luân hồi nữa. Công đức giúp con người chuyển hóa tâm tính từ phàm phu tục tử trở thành bồ tát, thành Phật.

(Sưu tầm <http://tuvien.com/>)

Ảnh mang tính chất minh họa (st)

1. Phúc đức (Phúc đức)

Phúc đức là gì?

Phúc đức là kết quả của những hành động thiện lành mà con người tạo ra trong cuộc sống. Theo giáo lý nhà Phật, phúc đức là "*quả lành*" được tạo nên từ những "*nhân lành*" trong quá khứ và hiện tại. Phúc đức được xem như một loại "*tài sản vô hình*", góp phần mang lại cuộc sống hạnh phúc, an lành và thịnh vượng cho cá nhân và cộng đồng. Thực hành lòng từ bi, yêu thương và giúp đỡ người khác. Làm việc thiện như cứu trợ người nghèo, xây dựng trường học, bệnh viện, cầu đường. Giữ gìn đạo đức, trung thực, sống hòa thuận với mọi người chính là cách tích tạo phúc đức.

Vai trò của phúc đức trong đời sống

Phúc đức có vai trò quan trọng trong việc định hình cuộc sống của con người, mang lại nhiều lợi ích về cả vật chất lẫn tinh thần.

Đối với cá nhân: Phúc đức mang lại sự an lành, người có nhiều phúc đức thường gặp may mắn trong cuộc sống, ít gặp khó khăn hay bất trắc. Quá trình tích lũy phúc đức khuyến khích con người sống thiện lành, từ đó giúp xây dựng một nhân cách cao đẹp. Phúc đức không chỉ mang lại lợi ích vật chất mà còn giúp con người sống bình an, tâm hồn thanh thản.

Đối với gia đình: Một gia đình biết làm phúc sẽ có cuộc sống hòa thuận, con cháu hiếu thảo và gặp nhiều thuận lợi trong công việc, học tập. Phúc đức của cha mẹ cũng góp phần tạo nền tảng tốt đẹp cho thế hệ sau.

Đối với xã hội: Những hành động thiện lành không chỉ mang lại lợi ích cho cá nhân mà còn tạo phúc cho cộng đồng, góp phần xây dựng một xã hội an lành và văn minh.

Phúc đức trong tư tưởng Phật giáo

Trong Phật giáo, phúc đức được hiểu là kết quả của những thiện nghiệp (hành động tốt) mà con người tích lũy qua nhiều kiếp sống. Những người sống thiện lành sẽ gặt hái được quả báo tốt, còn những người làm điều ác sẽ phải nhận quả báo xấu. Phúc đức được tích lũy không chỉ trong một đời mà còn qua nhiều kiếp sống. Nhờ đó, người tu tập có thể cải thiện nghiệp lực, tiến gần hơn đến sự giải thoát khỏi vòng luân hồi.

Các hình thức tạo phúc đức

Bố thí: Chia sẻ tài sản, tri thức hoặc thời gian để giúp đỡ người khác mà không mong cầu lợi ích cá nhân.

Giữ giới: Sống đúng với đạo đức, không làm tổn hại đến người khác và môi trường xung quanh.

Tâm từ bi: Sống với lòng yêu thương và không oán hận.

Cách tích lũy phúc đức

Sống thiện lành trong đời sống hàng ngày: Hành xử trung thực, đúng đắn trong công việc và các mối quan hệ. Tôn trọng và giúp đỡ người khác, bất kể họ là ai.

Đóng góp cho cộng đồng: Tham gia các hoạt động từ thiện, giúp đỡ người khó khăn. Góp phần xây dựng các công trình phục vụ lợi ích cộng đồng như trường học, bệnh viện, hoặc chùa chiền.

Tu dưỡng tâm hồn: Thực hành thiền định, giữ tâm thanh tịnh và tránh xa những ý nghĩ tiêu cực. Tích cực học hỏi, trau dồi tri thức để trở thành người hữu ích cho xã hội.

Ý nghĩa việc tạo phúc đức

Phúc đức là quả lành, phúc báu mà con người nhận được nhờ hành động tốt trong cuộc sống. Nó liên quan đến những việc làm tốt hướng tới người khác và cộng đồng, mang lại sự lợi ích trực tiếp cho cuộc sống hiện tại và tương lai.

Được tạo ra từ những hành động thiện lành như giúp đỡ người khác, làm việc thiện, bố thí, cứu trợ, trung thực, và giữ gìn các mối quan hệ hòa thuận. Phước đức thường mang tính chất đời thường, giúp con người có cuộc sống an lành, hạnh phúc, gia đình êm ấm, con cháu hiếu thảo.

Ví dụ: Nuôi dạy con cái tử tế, đóng góp xây cầu, trường học, hoặc hỗ trợ người nghèo khó. Kết quả: Tăng trưởng sự thịnh vượng, an lành trong hiện tại hoặc đời sau, tạo nền tảng cho một cuộc sống hạnh phúc hơn.

Ảnh mang tính chất minh họa (st)

2. Công đức

Công đức là gì?

Công đức là một khái niệm quan trọng trong triết lý Phật giáo, mang ý nghĩa sâu sắc liên quan đến sự tích lũy giá trị tâm linh và thiện nghiệp. Đây không chỉ là một hành trang giúp con người tiến đến giác ngộ mà còn là nền tảng để xây dựng một cuộc sống ý nghĩa, hòa hợp với nhân sinh và vũ trụ. Công đức là kết quả từ những hành động thiện lành có mục đích cao cả, xuất phát từ tâm từ bi và trí tuệ. Khác với phúc đức, công đức không tập trung vào lợi ích vật chất hay hiện tại mà hướng đến sự giải thoát, sự an lạc của tâm hồn và lợi ích lâu dài trong các kiếp sống tương lai. Phát sinh từ các hành động thiện lành, nhưng mang tính chất tâm linh cao hơn, như tu học Phật pháp, giữ giới, thiền định, hồng pháp, và cúng dường Tam Bảo (Phật, Pháp, Tăng).

Vai trò của công đức trong đời sống

Đối với cá nhân: Những hành động tạo công đức giúp con người tránh xa những tham, sân, si, làm tâm trí trở nên sáng suốt và thanh tịnh. Công đức là hành trang quan trọng để con người đạt đến sự giải thoát khỏi vòng luân hồi sinh tử.

Đối với cộng đồng: Công đức góp phần lan tỏa giá trị yêu thương, từ bi và trí tuệ, tạo nên một xã hội hòa hợp và văn minh hơn. Các hoạt động như hoằng pháp, xây dựng chùa chiền, giảng dạy Phật pháp mang lại lợi ích lâu dài cho nhiều thế hệ.

Ý nghĩa của việc tạo công đức

Công đức là những giá trị tâm linh cao cả, sinh ra từ những hành động thiện lành mang tính chất cao thượng, hướng tới sự giác ngộ và lợi ích lâu dài. Công đức liên quan đến các hành động giúp tăng trưởng trí tuệ, giải thoát và tích lũy thiện nghiệp cho cả mình và người khác. Được tạo ra thông qua các hành động như tu học Phật pháp, thiền định, giữ giới, giảng dạy chân lý, hoằng pháp lợi sinh, hoặc cúng dường đúng pháp. Công đức mang tính tâm linh, giúp người tạo ra nó tiến gần hơn đến sự giác ngộ, giải thoát khỏi luân hồi sinh tử.

Ví dụ: Cúng dường Tam Bảo (Phật, Pháp, Tăng), tụng kinh, giảng dạy giáo lý, thực hành thiền định, hoặc xây dựng chùa chiền. Kết quả: Công đức dẫn đến sự trưởng thành về tâm linh, trí tuệ và sự giải thoát, có ảnh hưởng lớn đến các kiếp sống sau.

3. Điểm giống và khác nhau giữa Phúc đức và Công đức

Giống nhau

Cả phúc đức và công đức đều sinh ra từ hành động thiện lành.

Mang lại lợi ích, an lạc cho người thực hiện và cả cộng đồng xung quanh.

Là những nhân tốt đẹp giúp cải thiện nghiệp quả.

Khác nhau

Tiêu chí	Phúc đức	Công đức
Mục tiêu	Lợi ích trong đời sống hiện tại và tương lai.	Giải thoát tâm linh, giác ngộ.
Phạm vi	Tập trung vào đời sống vật chất, tinh thần.	Tập trung vào sự trưởng thành tâm linh.
Cách tạo ra	Làm việc thiện, giúp đỡ cộng đồng.	Tu tập, giữ giới, hoằng pháp.
Kết quả	Mang lại phước báu, cuộc sống tốt đẹp.	Đưa đến giải thoát và giác ngộ.

Dù là phúc đức hay công đức, đều là kết quả của sự nỗ lực sống thiện lành, chân thật và yêu thương, chứ không phải là ngẫu nhiên. Tích lũy phúc đức không chỉ giúp con người có được cuộc sống hạnh phúc, thịnh vượng trong hiện tại mà còn là hành trang quan trọng cho tương lai. Việc vun đắp phúc đức là một hành động thiết thực và ý nghĩa mà mỗi người nên thực hiện trong đời sống hàng ngày. Bằng cách sống tốt, giúp đỡ người khác và tu dưỡng tâm hồn, chúng ta không chỉ làm đẹp cho bản thân mà còn góp phần xây dựng một xã hội văn minh, an lành và giàu giá trị nhân văn. Công đức là giá trị cao quý mà con người có thể tích lũy thông qua hành động thiện lành và tu tập tâm linh. Đây không chỉ là nguồn năng lượng giúp thanh tịnh tâm hồn mà còn là hành trang đưa con người đến giác ngộ và giải thoát. Tích lũy công đức không chỉ mang lại lợi ích cho bản thân mà còn góp phần xây dựng một xã hội tốt đẹp và an lành hơn. Hãy bắt đầu tích lũy phúc đức và công đức ngay từ những hành động nhỏ bé nhất, từ việc thực hành lòng từ bi, sống chính trực, và lan tỏa trí tuệ đến mọi người xung quanh.

Liên Tịch sưu tầm tổng hợp